

Měsíčník EU aktualit

číslo 89,
únor 2011

strana 2	První obligace záchranného fondu EU slavily úspěch
strana 3	Čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU byla v roce 2010 na rekordu
strana 5	V EU se otevře vnitřní trh poskytování zdravotní péče
strana 9	Hlavní téma:
Absorpční kapacita regionů ČR z pohledu Kohezní politiky EU II.
strana 18	Dotační poradna: Jak nepřijít o získanou dotaci z fondů EU

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 224 641 301
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Petr Zahradník
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev
ředitel odboru Projektové poradenství
+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

možná se některým z Vás zdá, že v rámci souborů opatření, která v současné době na počátku roku 2011 buď již připravily a uzavřely různé instituce EU či se touto přípravou nyní horečně zabývají, představují významnou zájmovou skupinu, které se tato opatření týkají, banky a finanční instituce. I já mám tento pocit.

Není asi pochyb o tom, že bohorovný, nedůsledný, riziko ignorující přístup a přesvědčení věčného růstu, generujícího tučné bonusy a kariérní posun v jakési pofiderní formální hierarchii moci v hlavách a myslích řady bankéřů, mohl být (a mnohdy také byl) nejen spouštěcím mechanismem a záminkou, ale mnohdy i vlastní příčinou toho, co jsme v uplynulých již téměř třech letech zažili na finančních trzích i reálné ekonomice. Na straně jedné je zřejmé, že „viník by neměl zůstat po zásluze nepotrestán“, na straně druhé je snad ještě zřetelnější, že viník tedy rozhodně není jen jeden a že se nenalézá toliko v jednom sektoru hospodářství.

Přesto se může zdát, že nynější pozornost zaměřená na banky coby zásadní viníky krizových poruch je až „nezasloužená“. Nikdo objektivní určitě nebude vyvracet, že výše popsané chování v irském, britském, částečně i belgickém či německém bankovníctví nebylo hlavním důvodem pádu tamních bank, který si vyžádal mnohamiliardové euro-injekce z veřejných prostředků, hrazených daňovým poplatníkem. Takovéto jednání zajisté patří na pranýř a zaslouží trest, zvláště pak poté, co v irském případě, relativně zdravé, byť značně přehřáté ekonomice, vyvolalo potřebu téměř 35% veřejného deficitu v poměru k HDP.

Byly však země a jejich bankovní systémy – a můžeme jich v celé EU napočítat přibližně třetinu z celkového počtu členských zemí – které na záchranu bank nepotřebovaly ani cent či haléř. Je logické, že regulační autority i tvůrci hospodářské politiky EU se bojí recidivy této nežádoucí infekce a snaží se být přísní. Nicméně ordinují léčbu na diagnózu, kterou si zdaleka celá EU neprošla. Jak jinak si vysvětlit nejen diskusi, ale mnohdy již nyní skutečně vykonávanou akci v podobě již přijaté legislativy, týkající se pravidel odměňování bankovních manažerů, sjednocujících pravidel pro formování bankovních poplatků, další fázi zevrubných stress-testů, jimiž nejen chtějí skutečně prověřit zdraví testovaných bank, ale na základě optimistických očekávání i trochu uklidnit krizí značně frustrovanou a nervózní veřejnost? Na straně druhé návrhy na odpovídající kapitálové vybavení a schopnost pokrývat možná rizika se v tomto světle jeví jako poměrně žádoucí krok. A co potom v řadě zemí uplatňovaná, mnohdy až prohibitivně, speciální bankovní daň?

Ano, všechny tyto nástroje jsou zajisté aplikovatelné pro země a bankovní systémy, kde vřed bankovní a finanční krize nákladně prasknul. V zemích, které se však chovaly obezřetně, je nanejvýš žádoucí uplatnit velmi flexibilní přístup k této léčbě, úměrný vině a hloubce vzniklých problémů, a přísně rozlišit preventivní a sankční složku přijímaných opatření. Vždyť vedle toho, že Evropa byla zasažena krizí finanční, byla zasažena i hlubokou ekonomickou recesí a nyní hledá křehkou a nejistou cestu k oživení; pro země, jejichž finanční systém krize nenapadla, může být neodpovídající diagnóza jeho léčby i způsobem, jak jí v ožívování reálné ekonomiky rozhodně nepomoci.

Petr Zahradník

Máte kompletní časovou řadu všech čísel Měsíčníku EU aktualit? Nebo Vám některá minulá vydání unikla? Tak si o ně napište! Třeba je ještě máme v našem archivu a čekají zde právě na Vás.

V lednu se uskutečnila historicky první aukce dluhopisů vydaných Evropským finančním a stabilizačním schématem. U emise nakonec poptávka převýšila nabízených 5 miliard eur devítinásobně a potvrdila zklidnění situace na eurových finančních trzích. Začátkem roku zahájily činnost nové dohledové orgány Evropské unie nad bankovníctvím, pojišťovnictvím a nad cennými papíry a finančním trhem. V roce 2010 příliv peněz z rozpočtu EU do ČR o 47,3 miliard korun převýšil jejich objem opačným směrem.

EKONOMIKA A EURO

První obligace záchranného fondu EU slavily úspěch

Poptávka po prvních dluhopisech ze záchranného fondu eurozóny EFSF devětkrát převýšila nabídku a **tlak na euro polevil**. Představitelé fondu označili zájem investorů za „mimořádně silný“. O dluhopisy projevílo zájem více než 500 investorů a jejich objednávky dosáhly 44,5 miliardy eur, což je zhruba devítinásobek nabízeného objemu.

Velký zájem o dluhopisy projevíli hlavně investoři z Asie – přibližně 20 % z celkového objemu emise nakoupila japonská vláda. „Obrovský **zájem investorů potvrzuje důvěru** ve strategii, kterou (EU) přijala k obnově finanční stability v eurozóně,“ uvedl generální ředitel EFSF Klaus Regling. Podle německého šéfa fondu může být úspěšná aukce známkou „zásadního obratu“.

Prostředky získané prodejem pětiletých euroobligací fond nyní **využije k financování pomoci Irsku**. To se na sklonku loňského roku stalo po Řecku druhou členskou zemí eurozóny, kterou trhy přinutily požádat o pomoc.

Struktura záchranného balíčku eurozóny

Instrument	Max. hodnota mld. €
European Financial Stability Facility (EFSF)	440,0
European Financial Stabilisation Mechanism (EFSM)	60,0
Příspěvek IMF	250,0
Celkem	750,0

Pozn.: EFSM – prostředky získané Evropskou komisí, za něž ručí členské státy (až do výše 60 mld. eur), EFSF – záchranný fond, za jehož prostředky ručí členské státy (až do výše 440 mld. eur).

Úspěšná aukce dluhopisů vedla ke změně nálady na finančních trzích, obavy o šíření řecké a irské nákazy do Portugalska se prozatím zmírnily. Současně probíhala **debata o navýšení úvěrové kapacity EFSF**, která z technických důvodů nedosahuje v současné době ani 250 miliard eur (celkem členské státy eurozóny přitom za pomoc z EFSF ručí částkou 440 miliard euro).

Fond by mohl **získat také další pravomoci**. Hovoří se například o přímém nákupu dluhopisů zadlužených zemí nebo poskytování půjček členským státům na zpětný odkup vlastních obligací (čímž by se jim snížily náklady financování) či přeměně jednorázového záchranného mechanismu v permanentní. Mezi dalšími návrhy je i snížení úrokové sazby, za níž Evropská unie půjčuje Řecku a Irsku, která přesahuje 5 %.

O tom všem se bude diskutovat zejména **na březnovém summitu Evropské rady** a do té doby budou probíhat intenzivní zákulisní jednání. Akutní podzimní fáze krize v eurozóně byla, zdá se, odvrácena.

<http://www.efsf.europa.eu/mediacentre/news/2011/2011-004-efsf-places-inaugural-benchmark-issue.htm>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/prvni-obligace-ze-zachranneho-fondu-eu-slavily-necekany-uspech-008388>

Začíná evropský semestr. Státy musí šetřit a reformovat

Evropská komise zveřejnila první set obecných doporučení, jimiž by se členské státy měly řídit při přípravě svých rozpočtů na rok 2012. Vzkaz je jasný: většina států by se i v příštím roce měla **soustředit především na konsolidaci veřejných financí**, odstranění makroekonomických nerovnováh a přijetí zásadních strukturálních reforem a prorůstových opatření.

Evropská komise ve své první „**Roční analýze růstu**“ členským státům zatím v obecné rovině předkládá návrh kroků, které by vlády měly reflektovat při přípravě svých národních rozpočtů.

V rámci takzvaného „**evropského semestru**“ si mají členské státy navzájem doporučit, jaká opatření by měly přijmout, aby se jejich vinou v rámci EU neprohlubovaly fiskální a makroekonomické nerovnováhy.

Evropská unie se na vytvoření tohoto zbrusu nového mechanismu shodla vloni poté, co rozpočtové problémy Řecka ohrozily důvěru trhů ve stabilitu jednotné evropské měny euro. Mezi nejnaléhavější úkoly podle evropské exekutivy patří konsolidace veřejných financí, **odstranění makroekonomických nerovnováh** a obnovení stability finančního sektoru.

Vlády by se měly také rozhoupat k přijetí zásadních reforem, především reforem penzijních systémů. Soustředit by se měly i na tvorbu nových pracovních míst a politiku zaměstnanosti. **Práce musí být atraktivnější než pobírání příspěvků v nezaměstnanosti**, říká Komise a dodává, že je třeba přijmout takové reformy, které povedou současně k posílení sociálních jistot a zároveň zvýší flexibilitu na trhu práce. Komise v této souvislosti doporučuje například širší využívání zkrácených pracovních úvazků, smluv na dobu neurčitou, nebo podmínění výplaty sociálních dávek veřejnými pracemi.

Hlavní akce doporučované v rámci Roční analýzy růstu

Nezbytné předpoklady růstu

- provádění přísné fiskální konsolidace
- náprava makroekonomické nerovnováhy
- zajištění stability finančního sektoru

Mobilizace trhů práce, vytváření pracovních příležitostí

- zatraktivnění práce
- reforma penzijního systému
- zařazení nezaměstnaných na pracovní trh
- vyvažování bezpečnosti a flexibility

Okamžitý růst

- využití potenciálu jednotného trhu
- pobídky pro financování růstu soukromým kapitálem
- nákladově efektivní přístup k energii

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/22>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/zacina-evropsky-semestr-staty-musi-setrit-a-reformovat-008341>

FINANCE

Dohled nad finančními trhy: EU vypustila hlídací psy

S novým rokem zahájila svou činnost trojice evropských regulačních orgánů, které budou **dohlížet na hladké fungování finančních trhů** v Evropské unii. Čtvrtý orgán má mít na starosti celkovou stabilitu finančního sektoru a jeho úkolem bude upozorňovat na rizika, která mohou ohrozit evropský finanční trh a s ním i celou ekonomiku - například spekulativní bubliny.

Orgány budou mít také právo doporučit přijetí technických standardů s celoevropskou platností a v případě „naléhavých situací“ budou moci dočasně omezit nebo dokonce pozastavit obchodování s určitými produkty a službami.

Evropské orgány dohledu vznikly v reakci na světovou finanční krizi a skládají se z těchto tří institucí:

- **Evropský orgán pro bankovníctví** (European Banking Authority - EBA)
- **Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění** (European Insurance Occupational Pensions Authority - EIOPA)
- **Evropský orgán pro cenné papíry a trh** (European Securities and Markets Authority - ESMA)

Zároveň s nimi svou činnost zahajuje i tzv. **Evropská rada pro systémová rizika** (European Systemic Risk Board – ESRB), která má mít na starosti makroekonomickou stabilitu finančního sektoru a jejím úkolem bude upozorňovat na možná systémová rizika.

Mezi první úkoly, s nimiž se nyní nové celoevropské agentury budou muset poprat, patří vytvoření společných pravidel, zavedení způsobů koordinace činností národních regulátorů a **hladké převzetí pravomocí od dosavadních dohledových orgánů**.

Nově ustavené orgány jsou odpovědí na finanční krizi, která se i vzhledem k existenci velkých přeshraničně působících finančních gigantů zdá být logická. Ale teprve jejich budoucí fungování napoví, zda se bude jednat o **odpověď úspěšnou či kontraproduktivní**. Již nyní se objevují obavy pramenící z toho, že nové panevropské orgány sice získaly některé pravomoci, ale odpovědnost zůstává na úrovni národních regulátorů.

<http://www.eba.europa.eu/>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/dohled-nad-financnimi-trhy-eu-vypustila-hlidaci-psy-008302>

PODNIKÁNÍ

EU se chystá reformovat pravidla veřejných zakázek

Komisař Michel Barnier, který má v Evropské komisi na starosti agendu vnitřního trhu, oznámil, že plánovaná reforma pravidel pro státní zakázky by se měla zaměřit hlavně na **zlepšení pozice malých a středních firem** na tomto trhu, omezení byrokracie a také na podporu evropských přeshraničních zakázek.

Evropská komise je toho názoru, že se šance menších podniků na úspěch ve výběrových řízeních zvýší, pokud se podaří **zjednodušit stávající komplikovanou proceduru** vypisování zakázek a podmínek jejich účasti. V polovině dubna by se pak k tomuto tématu měli vyjádřit odborníci ve veřejné konzultaci.

Součástí nové reformy by měla být také opatření, která budou všem evropským firmám zaručovat **stejný přístup na trh vládních zakázek** v určité zemi Unie. Podle zprávy Komise z roku 2004 totiž převážná většina nabídek (67 %), které reagují na státní zakázky, pochází z domácích podniků. Jak potvrzují čísla, pouze 3 % firem, jež se hlásí o státní zakázku, mají sídlo za hranicemi země (v níž je zakázka vypsána).

Komise si proto láme hlavu nad tím, jak do veřejných výběrových řízení přilákat více zahraničních firem. Jedním z možných způsobů je **rozšířit zadávání zakázek pomocí internetu**. Bohužel, dnes tato praxe bývá spíše výjimkou.

V rámci nové koncepce zadávání zakázek má Evropská unie také v úmyslu nastavit pravidla tak, aby **zakázky více ctily ekologii a podporovaly inovace**. Odborníci z dané oblasti tak budou muset během příprav zodpovědět otázku, zda se mají v Evropské unii nakupovat pouze ty produkty, jež odpovídají určitým ekologickým standardům, nebo zda se má povinně vyčlenit z rozpočtu část prostředků, které půjdou na nákup inovačních služeb a zboží.

Jakákoliv iniciativa ve směru zprůhlednění systému veřejných zakázek by v Česku měla být vítána, neboť s sebou nese potenciál pro významnou úsporu peněz daňových poplatníků.

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/consultations/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/eu-se-chysta-reformovat-pravidla-verejnych-zakazek-008391>

ROZPOČET

Čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU na rekordu

Česká republika zůstává výrazným čistým příjemcem prostředků z rozpočtu EU. **Rozdíl mezi příjmy a odvody v roce 2010 činil 47,3 mld. Kč.** „V loňském roce jsme dosáhli nejlepšího výsledku od vstupu do EU. Jsem potěšen, že se neustále zlepšuje čerpání z evropských fondů,“ uvedl ministr financí Miroslav Kalousek.

Předseda Evropské komise José Manuel Barroso naznačil nespokojenost s plněním dosud nezávazných cílů zvyšování energetické účinnosti některými členskými státy EU. Evropský parlament schválil směrnici, která by měla zjednodušit přeshraniční poskytování zdravotní péče v zemích EU. Otevření tohoto trhu nastane v roce 2013. Evropská komise přijala kroky ke zjednodušení administrativy spojené s financováním vědy a výzkumu z veřejných zdrojů EU.

Výsledná čistá pozice ČR za rok 2010 převýšila čistou bilanci za rok 2009 o 5 mld. Kč. Z hlediska vztahu k hrubému domácímu produktu ČR činily celkové příjmy České republiky z rozpočtu EU ve výši 84,4 mld. Kč přibližně 2,3 % HDP, **podíl čistých příjmů dosáhl 1,3 % HDP.**

Čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU za rok 2010 (mil. Kč)

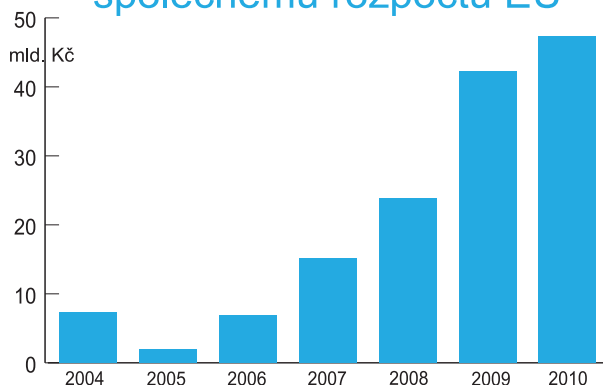
Strukturální akce	55 457,35
Strukturální fondy	40 619,41
Fond soudržnosti	14 837,94
Zemědělství	26 353,32
I. Pilíř*	15 109,97
II. Pilíř**	11 243,36
Vnitřní politiky	2 003,43
Předvstupní nástroje	579,76
Celkové příjmy z rozpočtu EU	84 393,86
Celkové platby do rozpočtu EU	37 100,07
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	47 293,79

Zdroj: MF ČR, *) *přímé platby, tržní opatření a veterinární opatření*, **) *prostředky na rozvoj venkova a rybníkářství*

Klíčovou úlohu v pozitivní bilanci ČR ve vztahu k rozpočtu EU za rok 2010 sehrály **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti**, které dosáhly celkem 55,5 mld. Kč a tvořily téměř dvě třetiny celkových příjmů z rozpočtu Unie. Další významnou položku příjmů z evropského rozpočtu představovaly prostředky na Společnou zemědělskou politiku ve výši 26,4 mld. Kč.

Celkově ČR od svého vstupu do EU 1. května 2004 do 31. prosince 2010 zaplatila do rozpočtu EU 219,6 mld. Kč a získala 364,4 mld. Kč. Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak **souhrnně dosáhlo 144,8 mld. Kč.** Za výrazným zlepšením čisté pozice ČR k evropskému rozpočtu v posledních letech stojí zejména rostoucí čerpání ČR z fondů kohezní politiky a společné zemědělské politiky EU, odvody ČR do evropského rozpočtu se zvyšují mírným tempem.

Čistá bilance ČR vůči společnému rozpočtu EU

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Také v budoucích letech až do roku 2013 se dá očekávat další nárůst kladné čisté pozice České republiky vůči společnému evropskému rozpočtu. Naše čistá pozice by měla **zůstat kladná i v programovacím období 2014-2020**, její výše ale bude závislá na výsledku vyjednávání o podobě celkové finanční perspektivy EU na zmiňované období.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_ministerstva_60149.html

ENERGETIKA A DOPRAVA

Státy šetří energií méně, než zněla dohoda. Komisi se to nelíbí

Evropská komise ústy svého předsedy José Manuela Barrosa naznačila, že hodlá vyvinout větší tlak na státy, které **dostatečně neinvestují do energetické účinnosti a úspor.** Podle plánu by do roku 2020 měla energetická účinnost vzrůst v celé EU o 20 %. Čísla ale ukazují, že ke splnění tohoto cíle má Evropa ještě pěkně daleko.

„Členské státy se (v oblasti energetické účinnosti) dohodly na 20% cíli. **Své závazky ale neplní** a způsob, kterým se celému procesu věnují, má k dokonalosti velmi daleko,“ prohlásil předseda Evropské komise José Manuel Barroso.

S návrhem přijmout cíl, který by znamenal do roku 2020 zvýšit energetickou účinnost v Evropské unii o 20 % oproti úrovním z roku 1990, přišla Evropská komise v roce 2006 a státy tento návrh v rámci **klimaticko-energetického balíčku v prosinci 2008** podpořily. Na rozdíl od zbývajících cílů (tj. zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %, snížit emise skleníkových plynů o 20 % a zvýšit podíl biopaliv v dopravě na 10 %) není cíl v oblasti energetické účinnosti pro státy závazný.

To se ale **nelíbí Evropskému parlamentu**, který 15. prosince schválil usnesení, v němž požaduje, aby zvyšování energetické účinnosti na 20 % bylo pro státy povinné. Proti ostře vystupuje Rada EU.

Ve svém vystoupení Barroso nedal najevo, zda by byl takovému návrhu nakloněn. Přiznal ale, že právě **nezávaznost cíle** je „pravděpodobně jedním z důvodů, proč v energetické účinnosti nepostupujeme tak rychle“.

Díky 20% zvýšení energetické účinnosti mohou emise oxidu uhličitého podle odhadů klesnout až o 780 milionů tun a na palivu může **Evropa ušetřit až 100 miliard eur.** Všechny tyto přínosy mají podle predikcí více než bohatě vyvážit náklady počátečních investic do úsporných opatření.

Sama Evropská unie také přijala řadu opatření, která mají ke splnění 20% cíle přispět. Jmenujme například **nastavení energetických standardů u takových spotřebičů**, jako jsou televizory, mrazničky nebo světelné zdroje, novelu směrnice o energetické účinnosti budov nebo legislativu omezující emise oxidu uhličitého u aut.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SP_EECH/11/1

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/staty-setri-energii-me-ne-vez-znela-dohoda-komisi-se-to-nelibi-008322>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Za lékařskou péčí do Evropy? Europoslanci řekli ano

Historicky významné hlasování se odehrálo ve Štrasburku, kde Evropský parlament schválil směrnici o přeshraničním poskytování zdravotní péče v zemích Evropské unie.

Směrnice o přeshraniční zdravotní péči, o níž se začalo jednat před více než dvěma roky, **začne platit od roku 2013**. Život by měla usnadnit především pacientům, kteří vyžadují specializovanou péči, lidem v pohraničí (kteří to mají do nemocnice za hranicemi často blíže než do nemocnice ve své zemi) nebo těm, kteří žijí v jedné členské zemi EU, ale přejí si být ošetřeni v zemi, kde žijí jejich blízcí.

„Přeshraniční zdravotní péče může být z pohledu péče o pacienty velmi užitečným nástrojem. **Pacienti získají možnost volby** a uvolní se tlak na národní systémy zdravotní péče v oblastech, kde poptávka převyšuje nabídku,“ uvedla britská europoslankyně Marina Yannakoudakis (ECR).

V současné době vyhledá ošetření v zahraničí pouze zhruba 1 % všech pacientů, což pro národní systémy zdravotní péče představuje náklady ve výši 10 miliard eur. Evropská komise odhaduje, že náklady se po zavedení směrnice zvýší pouze o 30 milionů eur ročně.

Aby se předešlo „zdravotní turistice“, náklady budou pacientům ze zdravotního pojištění **proplaceny pouze do výše nákladů, jaké jsou běžné v jejich domovské zemi**. Pokud by tedy ošetření v zahraničí stálo více, pacient bude muset rozdíl doplatit. Směrnice navíc obsahuje další pojistky proti záplavě pacientů ze zahraničí.

Směrnice počítá i s případným zavedením všeobecného zdravotního pojištění na úrovni EU. Podobný **návrh však nemá všeobecnou podporu**. Na Evropské radě jej v prosinci odmítlo Portugalsko, Rakousko, Polsko a Rumunsko a Slovensko se zdrželo.

Své výhrady ke směrnici vyjádřili ale ochránci práv spotřebitelů. Pochybnosti mají hlavně u opatření, které stanovuje, že v případě, kdy je léčba velmi nákladná nebo kdy pacient musí zůstat v nemocnici, musí pacienti **nejprve získat souhlas od své pojišťovny doma**.

Rozšíření vnitřního trhu Evropské unie o další segment je dobrá zpráva pro **zvýšení konkurence a v konečném důsledku i celé konkurenceschopnosti** sjednoceného evropského bloku.

Návrh schválený poslanci je výsledkem dohody dosažené s Radou, která jej ještě také musí formálně schválit. Po vstupu

v platnost budou mít členské státy **30 měsíců na provedení změn** ve svých vnitrostátních právních předpisech.

http://www.europarl.europa.eu/pdfs/news/expert/infopress/20110119IPR11941/20110119IPR11941_cs.pdf

<http://www.euractiv.cz/socialni-politika/clanek/za-lekarskou-pec-i-do-evropy-evroposlanci-rekli-ano-008363>

VĚDA A VÝZKUM

EU chce snížit byrokracii u dotací na výzkum

Evropská komise přijala kroky, jejichž cílem je **zjednodušit administrativu spojenou s financováním výzkumu** z peněz EU. Opatření má pomoci zejména malým a středním podnikům. Brusel věří, že tím počet zájemců o dotace na výzkum vzroste.

U podpor ze 7. rámcového programu EU se malým a středním podnikům (MSP) okamžitě **sníží výdaje na účetnictví**. Uvedla to evropská komisařka pro výzkum, inovace a vědu Máire Geoghegan-Quinn.

Opatřeními Komise reaguje na stížnosti ze strany příjemců podpory ze **7. rámcového programu pro výzkum**, podle nichž se **systém vyznačuje vysokými náklady a zdoluhavými procedurami**. S dalšími zjednodušeními Komise počítá také při přípravě nového výzkumného programu po roce 2013.

„Musíme **kafkovský systém nahradit zdravým rozumem**. Zbytečné papíry musí skončit ve skartovačkách. Potřebujeme jednoduchá a srozumitelná pravidla a jejich důsledné a přesné uplatňování,“ dodala.

Komise přijala tři konkrétní opatření pro zjednodušení 7. RP:

- **vytvoření větší flexibility při kalkulaci osobních nákladů**, aby příjemci grantů EU na výzkum mohli při žádostech o uhrazení průměrných osobních nákladů používat své běžné účetní metody. Díky tomu již nebudou nuceni za tímto účelem vytvářet úplné paralelní účetnictví;
- vlastníci MSP, jejichž platy se obvykle nevykazují v jejich účetnictví, mohou nyní za svůj podíl na práci ve výzkumných projektech **získat paušální částky**;
- nová řídicí skupina vysoce postavených úředníků ze všech zúčastněných útvarů a agentur Komise **odstraní nesrovnalosti** při uplatňování předpisů platných pro financování výzkumu.

Do konce letošního roku by měla Evropská komise představit **legislativní návrh příštího programu na podporu inovací a výzkumu**. Konzultace k návrhu by exekutiva ráda zahájila brzy na jaře.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/57>

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/eu-ch-ce-snit-byrokracii-u-dotaci-na-vyzkum-008382>

Z ostatních událostí měsíce ledna si dovoluujeme upozornit na žalobu Evropské komise k Evropskému soudnímu dvoru za nesprávné zpracování směrnic upravujících DPH u cestovních kanceláří. Mezi osmi hříšníky je i Česká republika. V prvním měsíci roku evropská exekutiva rovněž zveřejnila soubor opatření na odstranění překážek efektivního fungování vnitřního trhu služeb. Zveřejněná zpráva zadaná DG ENVI ukázala, že v přepočtu na obyvatele Češi vyprodukují nejméně komunálního odpadu. Hurá!

4. LEDNA

Eurozóna vítá Estonsko:

http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/estonia_euro_en.htm

Statistiky EU – změna obyvatel na úrovni regionů:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Population_change_at_regional_level

5. LEDNA

Banky a finanční instituce zprostředkovávají úvěry EIB:

<http://www.eib.org/about/news/the-intermediary-banks-and-financing-institutions-for-credit-lines.htm?lang=en>

Memorandum porozumění plné účasti Bosny a Hercegoviny v Evropském kulturním programu na období 2007-2013:

http://ec.europa.eu/culture/news/news3105_en.htm

6. LEDNA

EU ratifikovala Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/4>

7. LEDNA

Evropská komise vítá nové evropské standardy pro jednotnou evropskou nabíječku pro mobily:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/1776>

Komise shání názory na případný evropský rámec pro řešení budoucích selhání bankovních institucí:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/10>

10. LEDNA

Mobilní komunikace – cesta EU:

http://ec.europa.eu/research/headlines/news/article_11_01_07_en.html

11. LEDNA

Ochrana volného pohybu zboží:

http://ec.europa.eu/enterprise/e_i/news/article_10863_en.htm

Životní prostředí - lepší ochrana pro lososy, vydry a bukové lesy:

http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=1410&obj_id=12580&dt_code=NWS&lang=en

Evropský úřad proti podvodům – pašovaný česnek v Polsku:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=OLAF/11/1>

12. LEDNA

Nová pravidla pro označování nebezpečných látek:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/>

[20110110IPR11481/html/Construction-products-new-rules-on-labelling-of-hazardous-substances](http://ec.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/20)

Evropská komise zveřejnila hospodářskou zprávu o rozvoji venkova v EU za rok 2010:

http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/13_en.htm

EU a Srbsko podepsaly bilaterální smlouvy o přístupu ke Světové obchodní organizaci:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/20>

13. LEDNA

Nástroje, které pomáhají odstranit rozdíly při odměňování mužů a žen:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=967&furtherNews=yes>

Podzimní zpráva Eurobarometru – občané EU podporují tvrdá opatření proti krizi:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/16>

Evropská komise zveřejnila Roční analýzu růstu:

http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/eu_economic_situation/2011-01-annual-growth-survey_en.htm

14. LEDNA

Studentské programy mobility k posílení vztahů mezi EU a USA:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/28>

Digitální agenda - průzkum ukázal silné i slabé stránky programů rodičovské kontroly:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/32>

17. LEDNA

Návrh úpravy rozpočtu Evropské unie na rok 2011:

http://ec.europa.eu/budget/documents/2011_en.htm?submenuheader=2

Stárnutí obyvatelstva v popředí evropského výzkumu:

http://ec.europa.eu/research/headlines/news/article_11_01_14_en.html

Report Evropské komise – Vyplatí se společenská odpovědnost firem?:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4830&lang=en&tpa=0&displayType=news

19. LEDNA

Závěry z jednání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/118888.pdf

Komise posiluje evropský rozměr sportu:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/43>

Komise představila střednědobý report programu Galileo a Egnos:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4835&lang=en&tpa=0&displayType=news

20. LEDNA

Jasnější pravidla pro nárok na zdravotní péči v zahraničí:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110119IPR11941/html/Clearer-rules-on-seeking-healthcare-abroad>

21. LEDNA

Další legislativní návrh na dokončení rámce finančního dohledu v Evropě:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/49>

EU pokročila k „recyklační společnosti“, prostor pro zlepšení tu však stále je:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?lang=cs&item_id=4838

Produkce pevného komunálního odpadu v kg na obyvatele v roce 2008

ČR	306	Finsko	522
Polsko	320	Francie	543
Lotyšsko	331	Itálie	561
Slovensko	332	UK	565
Rumunsko	382	Španělsko	575
Litva	407	Německo	581
Řecko	453	Rakousko	601
Maďarsko	453	Nizozemsko	622
Slovinsko	459	Malta	696
Bulharsko	467	Lucembursko	701
Portugalsko	477	Irsko	733
Belgie	493	Kypr	770
Estonsko	515	Dánsko	802
Švédsko	515		

Zdroj: *Preparing for the Review of the Thematic Strategy on the Prevention and Recycling of Waste – Final Report*

24. LEDNA

Krok vpřed ve vztazích mezi EU a Srbskem:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20110119IPR11943/html/A-step-forward-for-Serbia's-relationships-with-the-EU>

Měsíční monitor trhu zaměstnanosti za leden 2011:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=975&furtherNews=yes>

25. LEDNA

Závěry z jednání Rady EU k zemědělství a rybolovu:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/118939.pdf

26. LEDNA

Alternativní paliva by mohla nahradit fosilní paliva v Evropě do roku 2050:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/61>

27. LEDNA

Evropská komise žaluje osm členských států EU včetně České republiky kvůli jejich předpisům o DPH pro cestovní kanceláře:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/76>

Evropská komise zahájila ambiciózní program k prohloubení jednotného trhu služeb:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/96>

28. LEDNA

Komise žádá po Irsku novelizaci daňové politiky pro společnost:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/78>

Evropská regionální politika – klíč k dosažení udržitelného růstu:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/99>

Životní prostředí - Komise vyzývá tři členské státy, aby zajistily soulad s právními předpisy EU o kvalitě vody:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/94>

31. LEDNA

Financování služeb obecného zájmu v souladu s pravidly EU:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=977&furtherNews=yes>

EU zápasí s chudobou žen:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/014-112307-021-01-04-902-20110121STO12295-2011-21-01-2011/default_en.htm

Hlavní událostí měsíce února bude mimořádný summit Evropské rady v Bruselu. Hlavní část agendy bude souviset s energetikou: propojování energetických sítí, zvyšování energetické účinnosti a snižování závislosti na dovozech energie. Na pořadu jednání ale budou i inovační strategie EU, otázky spojené se záchranným balíčkem pro eurozónu, ale i aktuální události v Egyptě a ostatních arabských státech.

Zasedání klíčových institucí EU

4. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Evropské rady	
7. – 8. 2. 2011	Gödöllő, Maďarsko
- Neformální setkání ministrů dopravy	
14. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury	
14. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Euroskupiny	
15. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem	
21. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k zahraničním záležitostem	
21. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem	
21. 2. 2011	
- Neformální zasedání ministrů odpovědných za rozvojovou spolupráci	
22. – 23. 2. 2011	Budapešť, Maďarsko
- Neformální setkání ministrů sportu	
24. – 25. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra	
24. – 25. 2. 2011	
- Neformální setkání ministrů obrany	
28. 2. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím	

Aktuální téma únorového Měsíčníku EU aktualit plynule doplňuje informace z minulého čísla. Obsahem je pokračování komparace vybraných ukazatelů sociálně-ekonomické vyspělosti jednotlivých regionů (ať již na úrovni regionů soudržnosti typu NUTS II, tak i na úrovni krajů), na které v závěru navazuje kvantifikace odhadu potenciálu absorpční kapacity těchto regionů z hlediska Kohezní politiky EU na léta 2014 až 2020, jakož i celé České republiky.

POTENCIÁL ABSORPČNÍ KAPACITY REGIONŮ ČR Z POHLEDU BUDOUCÍ KOHEZNÍ POLITIKY EU II.

V minulém čísle jsme zahájili zevrubnou analýzu jednotlivých regionů v České republice (jak v pojetí NUTS 2, relevantních pro Kohezní politiku EU, tak v pojetí krajského uspořádání) z pohledu jejich ekonomických a sociálních parametrů, rozhodných pro jejich zapojení do dalšího programovacího

období Kohezní politiky EU po roce 2013. V dnešním čísle přinášíme druhou část této analýzy, sumář závěrů a politických doporučení i aktuální komentář klíčových záležitostí konce roku 2010 a nástupu roku 2011 v debatě o podobě kohezní politiky.

VÝVOJ ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ V REGIONÁLNÍM ČLENĚNÍ

Životní úroveň měřená čistým disponibilním důchodem domácnosti - historická data

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v Kč

	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Česká republika	78.600	113.398	136.795	143.841	155.232	169.219	181.728
Česká republika bez Prahy	76.129	108.501	130.312	137.292	147.732	161.401	173.505

Zdroj: ČSÚ

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele pro regiony soudržnosti NUTS 2 v Kč

	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Praha	97.184	150.994	187.074	194.277	212.792	228.853	243.497
Střední Čechy	80.744	118.665	147.494	152.842	165.869	181.255	193.753
Jihozápad	78.312	111.855	134.867	141.518	152.526	165.672	178.534
Severozápad	75.406	105.586	121.521	127.373	137.953	147.701	159.023
Severovýchod	75.821	109.140	129.584	137.434	147.322	159.953	171.711
Jihovýchod	75.142	107.590	131.939	138.709	147.476	163.928	175.434
Střední Morava	73.209	104.943	125.405	132.280	145.304	158.509	169.470
Moravskoslezsko	75.260	103.028	121.892	130.866	138.305	152.118	165.784

Zdroj: ČSÚ

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele pro kraje v Kč

	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Hl. m. Praha	97.184	150.994	187.074	194.277	212.792	228.853	243.497
Středočeský kraj	80.744	118.665	147.494	152.842	165.869	181.255	193.753
Jihočeský kraj	77.354	110.459	132.149	139.075	151.520	162.969	175.619
Plzeňský kraj	79.392	113.439	137.961	144.302	153.671	168.733	181.801
Karlovarský kraj	75.648	110.701	124.103	129.048	138.179	149.817	159.924
Ústecký kraj	75.316	103.702	120.566	126.752	137.869	146.918	158.690
Liberecký kraj	74.566	108.753	128.899	135.001	144.672	156.443	167.059
Královéhradecký kraj	78.966	113.871	131.362	140.095	150.528	163.127	175.079
Pardubický kraj	73.460	104.338	128.239	136.611	146.095	159.501	172.030
Kraj Vysočina	71.844	103.358	130.310	134.889	146.485	161.109	171.495
Jihomoravský kraj	76.623	109.492	132.675	140.433	147.923	165.201	177.206
Olomoucký kraj	72.221	103.623	124.640	130.331	141.862	155.203	165.977
Zlínský kraj	74.280	106.369	126.233	134.389	149.036	162.098	173.263
Moravskoslezský kraj	75.260	103.028	121.892	130.866	138.305	152.118	165.784

Zdroj: ČSÚ

Čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na obyvatele: relativní pozice regionů soudržnosti a krajů vůči národnímu průměru v roce 2008

Region soudržnosti NUTS 2	Relativní pozice (národní průměr = 0)	Kraj	Relativní pozice (národní průměr = 0)
Praha	+3,4	Hl. m. Praha	+3,4
Střední Čechy	+0,7	Středočeský kraj	+0,7
Jihozápad	-0,2	Jihočeský kraj	-0,3
Severozápad	-1,2	Plzeňský kraj	0,0
Severovýchod	-0,6	Karlovarský kraj	-1,2
Jihovýchod	-0,3	Ústecký kraj	-1,3
Střední Morava	-0,7	Liberecký kraj	-0,8
Moravskoslezsko	-0,9	Královéhradecký kraj	-0,4
		Pardubický kraj	-0,5
		Kraj Vysočina	-0,6
		Jihomoravský kraj	-0,2
		Olomoucký kraj	-0,9
		Zlínský kraj	-0,5
		Moravskoslezský kraj	-0,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

VÝDAJE NA VÝZKUM A VÝVOJ V REGIONÁLNÍM ČLENĚNÍ

Výdaje na výzkum a vývoj vůči HDP - historická data

Podíl výdajů na výzkum a vývoj k HDP v %

	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008
Česká republika	1,205	1,199	1,246	1,414	1,549	1,535	1,467
Česká republika bez Prahy	1,013	1,031	1,012	1,163	1,258	1,182	1,148
Česká republika bez Prahy a Středních Čech	0,706	0,726	0,784	0,909	1,059	0,916	0,926

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na výzkum a vývoj k HDP pro regiony soudržnosti NUTS 2 v %

	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008
Praha	1,826	1,737	2,009	2,211	2,457	2,601	2,407
Střední Čechy	3,003	2,936	2,426	2,773	2,464	2,766	2,473
Jihozápad	0,586	0,651	0,66	0,867	0,893	0,881	0,996
Severozápad	0,277	0,247	0,241	0,254	0,237	0,258	0,287
Severovýchod	0,797	0,781	0,983	1,068	1,13	1,095	1,104
Jihovýchod	0,978	0,996	1,111	1,259	1,211	1,239	1,283
Střední Morava	0,624	0,888	0,687	1,051	0,993	0,987	0,896
Moravskoslezsko	0,775	0,601	0,78	0,706	1,695	0,768	0,715

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na výzkum a vývoj k HDP pro kraje v %

	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008
Hl. m. Praha	1,826	1,737	2,009	2,211	2,457	2,601	2,407
Středočeský kraj	3,003	2,936	2,426	2,773	2,464	2,766	2,473
Jihočeský kraj	0,621	0,624	0,743	0,978	0,967	0,962	1,008
Plzeňský kraj	0,547	0,68	0,573	0,746	0,814	0,794	0,984
Karlovarský kraj	0,122	0,129	0,148	0,114	0,103	0,104	0,125
Ústecký kraj	0,334	0,291	0,274	0,302	0,28	0,309	0,34

Téma

Liberecký kraj	0,843	0,848	0,916	1,060	1,352	1,150	1,329
Královéhradecký kraj	0,586	0,551	0,869	0,835	0,674	0,792	0,746
Pardubický kraj	1,009	0,992	1,168	1,344	1,447	1,386	1,32
Kraj Vysočina	0,306	0,397	0,441	0,561	0,383	0,363	0,459
Jihomoravský kraj	1,267	1,25	1,394	1,552	1,555	1,602	1,619
Olomoucký kraj	0,644	0,733	0,763	0,972	0,893	0,932	0,828
Zlínský kraj	0,604	1,044	0,606	1,131	1,091	1,041	0,965
Moravskoslezský kraj	0,775	0,601	0,78	0,706	1,695	0,768	0,715

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na výzkum a vývoj k HDP: relativní pozice regionů vůči národnímu průměru v roce 2008

Region soudržnosti NUTS 2	Relativní pozice (národní průměr = 0)	Kraj	Relativní pozice (národní průměr = 0)
Praha	+6,4	Hl. m. Praha	+6,4
Střední Čechy	+6,9	Středočeský kraj	+6,9
Jihozápad	-3,2	Jihočeský kraj	-3,1
Severozápad	-8,0	Plzeňský kraj	-3,3
Severovýchod	-2,5	Karlovarský kraj	-9,1
Jihovýchod	-1,3	Ústecký kraj	-7,7
Střední Morava	-3,9	Liberecký kraj	-0,9
Moravskoslezsko	-5,1	Královéhradecký kraj	-4,9
		Pardubický kraj	-1,0
		Kraj Vysočina	-6,9
		Jihomoravský kraj	+1,0
		Olomoucký kraj	-4,4
		Zlínský kraj	-3,4
		Moravskoslezský kraj	-5,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

MULTIKRITERIÁLNÍ ANALÝZA REGIONŮ ČR

Multikriteriální analýza inovačního potenciálu

Multikriteriální analýza inovačního potenciálu byla prováděna na základě odlišného postupu v porovnání s předchozími kategoriemi a ukazateli. Jejím základem bylo kvalitativní i kvantitativní vyhodnocení následujících faktorů, podmiňujících kvalitu inovačního prostředí: studenti, pracovní atraktivita, přirozené výhody nabízené v regionu (aglomeraci), koncentrace výzkumu a vývoje, potenciál technologických center, investice,

průmyslové zóny, projektová aktivita, instituce inovační infrastruktury, makroekonomická pozice regionu, high-tech obory, mid-tech obory, výstupy duševního vlastnictví, náklady na duševní vlastnictví.

Výsledkem zevrubné analýzy provedené na této bázi je „průměrná známka“ inovačního potenciálu, jež bude pro srovnatelnost výstupu následně převedena do škály hodnocení, používaného v rámci této analýzy.

Kvalita inovačního potenciálu v regionech soudržnosti a krajích

Region soudržnosti NUTS 2	Průměrná známka na škále 1 – 5	Kraj	Průměrná známka na škále 1 - 5
Praha	1,86	Hl. m. Praha	1,86
Střední Čechy	2,50	Středočeský kraj	2,50
Jihozápad	2,75	Jihočeský kraj	2,64
Severozápad	4,07	Plzeňský kraj	2,86
Severovýchod	3,17	Karlovarský kraj	4,57
Jihovýchod	3,04	Ústecký kraj	3,57
Střední Morava	3,11	Liberecký kraj	3,79
Moravskoslezsko	3,21	Královéhradecký kraj	2,71

Téma

Pardubický kraj	3,00
Kraj Vysočina	3,93
Jihomoravský kraj	2,14
Olomoucký kraj	2,93
Zlínský kraj	3,29
Moravskoslezský kraj	3,21

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Průměrná známka národního průměru při vyhodnocení multikriteriálního inovačního potenciálu činí 2,96.

Kvalita inovačního potenciálu v regionech soudržnosti a krajích: relativní pozice regionů soudržnosti a krajů vůči národnímu průměru

Region soudržnosti NUTS 2	Relativní pozice (národní průměr = 0)	Kraj	Relativní pozice (národní průměr = 0)
Praha	+5,9	Hl. m. Praha	+5,9
Střední Čechy	+1,8	Středočeský kraj	+1,8
Jihozápad	+0,8	Jihočeský kraj	+1,2
Severozápad	-2,8	Plzeňský kraj	+0,3
Severovýchod	-0,5	Karlovarský kraj	-3,8
Jihovýchod	+0,7	Ústecký kraj	-1,7
Střední Morava	-0,5	Liberecký kraj	-2,2
Moravskoslezsko	-0,8	Královéhradecký kraj	+0,9
		Pardubický kraj	-0,1
		Kraj Vysočina	-2,5
		Jihomoravský kraj	+3,8
		Olomoucký kraj	+0,1
		Zlínský kraj	-1,0
		Moravskoslezský kraj	-0,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Multikriteriální analýza inovačního potenciálu

Úroveň sociálně-ekonomického rozvoje regionu je korektní poměřovat vzájemně porovnatelnou a komplexní sadou ukazatelů.

Výsledky multikriteriální analýzy sociálně ekonomické vyspělosti regionů soudržnosti NUTS 2 – pořadí (suma odchylek; průměr = 4, resp. 12)

4 indikátory	12 indikátorů
1. Praha – 8,779	1. Praha – 25,159
2. Střední Čechy – 4,415	2. Střední Čechy – 14,214
3. Jihozápad – 4,03	3. Jihozápad – 12,916
4. Jihovýchod – 3,797	4. Severovýchod – 11,05
5. Severovýchod – 3,495	5. Jihovýchod – 10,944
6. Střední Morava – 3,25	6. Moravskoslezsko – 10,261
7. Moravskoslezsko – 3,179	7. Střední Morava – 10,093
8. Severozápad – 2,924	8. Severozápad – 9,445

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Výsledky multikriteriální analýzy sociálně ekonomické vyspělosti krajů – pořadí (suma odchylek; průměr = 4, resp. 12)

4 indikátory	12 indikátorů
1. Hlavní město Praha – 8,779	1. Hlavní město Praha – 25,159
2. Středočeský kraj – 4,415	2. Středočeský kraj – 14,214
3. Jihočeský kraj – 4,193	3. Plzeňský kraj – 13,756

4. Jihomoravský kraj – 3,903	4. Jihočeský kraj – 12,076
5. Plzeňský kraj – 3,867	5. Pardubický kraj – 11,848
6. Kraj Vysočina – 3,691	6. Jihomoravský kraj – 11,160
7. Pardubický kraj – 3,678	7. Zlínský kraj – 10,936
8. Zlínský kraj – 3,494	8. Královéhradecký kraj – 10,781
9. Královéhradecký kraj – 3,450	9. Kraj Vysočina – 10,728
10. Liberecký kraj – 3,357	10. Liberecký kraj – 10,521
11. Moravskoslezský kraj – 3,179	11. Moravskoslezský kraj – 10,261
12. Olomoucký kraj – 3,006	12. Ústecký kraj – 9,588
13. Ústecký kraj – 3,003	13. Karlovarský kraj – 9,302
14. Karlovarský kraj – 2,844	14. Olomoucký kraj – 9,250

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Souhrnné vyhodnocení multikriteriální analýzy socio-ekonomické vyspělosti regionů

Region soudržnosti NUTS 2	Relativní pozice (národní průměr = 0)	Kraj	Relativní pozice (národní průměr = 0)
Praha	+10,0	Hl. m. Praha	+10,0
Střední Čechy	+1,4	Středočeský kraj	+1,4
Jihozápad	+0,5	Jihočeský kraj	+0,3
Severozápad	-2,4	Plzeňský kraj	+0,6
Severovýchod	-1,1	Karlovarský kraj	-2,6
Jihovýchod	-0,5	Ústecký kraj	-2,3
Střední Morava	-1,8	Liberecký kraj	-1,4
Moravskoslezsko	-1,8	Královéhradecký kraj	-1,2
		Pardubický kraj	-0,5
		Kraj Vysočina	-1,0
		Jihomoravský kraj	-0,5
		Olomoucký kraj	-2,4
		Zlínský kraj	-1,1
		Moravskoslezský kraj	-1,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

CELKOVÉ SHRNUTÍ ZKOUMANÝCH FAKTORŮ

Pokusíme-li se shrnout shromážděné poznatky, tedy předkládané zaměření pravidel a priorit budoucí Kohezní politiky EU, formulaci věcných priorit a potřeb jednotlivých regionů i kvantifikaci jejich stávající a předpokládané výkonnosti, je možné rozdělit regiony soudržnosti v České republice přibližně do čtyř základních skupin.

První skupina je tvořena jediným zástupcem, hlavním městem Prahou, pátým nejbohatším regionem celém EU (měřeno ukazatelem HDP na obyvatele). Praha je region, jehož prioritní zaměření je typicky orientováno na konkurenceschopnost, tedy na rozvojové, nikoliv konvergenční priority. Ve všech sledovaných kritériích Praha dominuje regionům České republiky, s výjimkou jediného – v případě podílu výdajů na výzkum a vývoj na HDP obsazuje druhé místo za Středními Čechami.

Právě Střední Čechy společně s regiony Jihovýchod a Jihozápad představují druhou výkonnostní kategorii, vyznačující se stále ještě ekonomickou podrozvinutostí,

současné však platformou vhodnou k řešení i kvalitativně náročnějších rozvojových priorit. Zejména stávající platforma a zkušenosti s řešením výzkumných projektů ve Středočeském a Jihomoravském kraji otevírají těmto regionům značné perspektivy i z hlediska využívání zdrojů Kohezní politiky EU. V těchto regionech na druhou stranu neregistrujeme zásadní rozvojové handicap.

Třetí výkonnostní skupina je tvořena regiony Severovýchod, Moravskoslezsko a zřejmě i Střední Morava, přestože se zdaleka nejedná o skupinu zcela homogenní. Významným brzdícím parametrem Severovýchodu je například významně nedostatečná investiční aktivita v období těsně předkrizovém, jež má ambice se projevit jen ve velmi pozvolné růstové výkonnosti v následujícím období. Brzdou Moravskoslezska jsou parametry trhu práce, sociální soudržnosti a existence řady deprivovaných oblastí, jeho výhodou naopak byla značně dynamická růstová výkonnost v předkrizovém období

a výrazné dohnání deficitu nedokončenosti dálniční dopravní infrastruktury z posledního období. Přesto v případě těchto regionů platí, že jejich konvergenční potřeby zatím – alespoň objemem finanční náročnosti – překonávají ty rozvojové.

To v plném rozsahu platí i o poslední výkonnostní skupině, reprezentované regionem Severozápad; tedy regionem, který díky Ústeckému kraji vytváří poměrně velmi objemný HDP v absolutním vyjádření, který má však mimořádně nízký podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP, přičemž ani investiční aktivita v době prosperity nebyla vůči národnímu průměru nejdynamičtější. Region Severozápad byl prakticky jediným regionem v ČR, kde proces reálné konvergence vykazoval spíše rozpačitý průběh. Navíc tento region je spojen se značnými konvergenčními potřebami v oblasti sociálních, environmentálních priorit i v oblasti revitalizace zanedbaných oblastí.

Konvergenční versus rozvojové priority

Na základě obsahového vyhodnocení jednotlivých regionálních rozvojových strategií i výstupů z analýzy, a současně na základě vhodnosti tyto potřeby řešit prostřednictvím nástrojů Kohezní politiky můžeme rozdělit relevantnost jednotlivých regionů vůči konvergenčním a rozvojovým prioritám takto:

Rozdělení regionálních priorit mezi konvergenční a rozvojové v %

	Konvergenční priority	Rozvojové priority (EU 2020)
Praha	10	90
Střední Čechy	50	50
Severozápad	70	30
Střední Morava	65	35
Jihozápad	55	45
Jihovýchod	50	50
Severovýchod	60	40
Moravskoslezsko	60	40

Zdroj: vlastní výpočty

Kumulativní odhadovaný nominální HDP za období 2014 - 2020 v mil. Kč

	HDP 2014 – 2020 kumulativně	Odhad % unijního průměru na obyvatele
Praha	8,861.056	182
Střední Čechy	3,682.129	92
Jihozápad	3,573.797	89
Severozápad	2,950.416	79
Severovýchod	3,878.746	83
Jihovýchod	4,884.446	90
Střední Morava	3,181.015	82
Moravskoslezsko	3,574.724	87
Česká republika	34,638.863	94

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Na základě takto vymezeného potenciálu, daného odhadovanou ekonomickou výkonností, přistoupíme k modifikaci výchozího údaje. Jak jsme výše podotkli, objem prostředků Kohezní politiky EU odpovídá přibližně 3,0 % – 3,5 % regionálního HDP. Bude tak platit, že region Prahy z tohoto intervalu vypadá. Vyspělejšími regionům na základě provedených propočtů přiřadíme hodnoty okolo 3,0 % jejich regionálního HDP, méně vyspělým regionům nad 3,5 %.

Potenciál absorpční kapacity regionů v mld. Kč

	Odhad potenciálu absorpční kapacity
Praha	43
Střední Čechy	137
Jihozápad	133
Severozápad	130
Severovýchod	154
Jihovýchod	173
Střední Morava	145
Moravskoslezsko	149
Česká republika	1.064

Zdroj: vlastní výpočty

Potenciál absorpční kapacity v realitě dozná další modifikace vyvolané tím, že regiony České republiky nepatří mezi nejhudší v rámci EU, Česká republika již v příštím období bude platit jistou „daň z bohatnutí“. Modifikace vychází i z faktu, že naše stávající alokace bude v příštím období pravděpodobně redukována o přibližně odhadované 4 mld. EUR, tedy patrně více než 100 mld. Kč.

Odhad reálné alokace na období 2014-2020

Odhad reálné alokace na období 2014-2020 pro jednotlivé regiony soudržnosti v mld. Kč

	Odhad reálné alokace
Praha	14
Střední Čechy	76
Jihozápad	73
Severozápad	70
Severovýchod	85
Jihovýchod	95
Střední Morava	80
Moravskoslezsko	82
Česká republika	570 – 600

Zdroj: vlastní výpočty

Interpretace regionálních priorit z pohledu Strategie EU 2020 a jejích indikátorů

Ve stávajícím textu jsme regionální potřeby členili na konvergenční, rozvojové, welfarové a post-krizové. Vedle Prahy je na řešení kvalitativně náročnějších priorit rozvojových, plynoucích jak z obsahu Strategie 2020, tak i z dalších

Téma

obdobně pojatých rozvojových dokumentů nejlépe připraven region Střední Čechy a Jihovýchod.

V našem členění priorit se tyto dominantně týkají priorit v rámci Ekonomické konkurenceschopnosti (podíl výdajů na výzkum a vývoj) a Úspěšné společnosti (zaměstnanost a vzdělávání), částečně pak Infrastruktury (indikátory životního prostředí). Problém chudoby není v České republice kritický a má spíše lokální rozměr.

Interpretace regionálních priorit konvergenčního typu

Jak jsme již výše podotkli, většina regionů pro následující období Kohezní politiky EU bude stále ještě ve většině případů řešit konvergenční priority. Z pohledu řešení disparit a nerovností především infrastrukturního, ale i sociálního a environmentálního charakteru patří mezi tyto regiony především Severozápad a Moravskoslezsko. Konvergenční potřeba mobility a rozvoje dopravní infrastruktury je společnou potřebou všem regionům bez výjimky, dokonce v jistém ohledu i včetně Prahy.

Průběh diskusí o budoucnosti kohezní politiky dynamicky pokračuje

Rok 2010 ve svém závěru přinesl několik zásadních příspěvků do podoby formování Kohezní politiky EU tak, jak by měla fungovat po roce 2013. K významným jistě patří již říjnové Sdělení Evropské komise k revizi rozpočtu EU, jež bude po svém konečném schválení a přijetí představovat parametr nejzásadnější a odpoví nám na otázku: kolik ze finančních prostředků – celkem i pro jednotlivé země a regiony – bude v příštím období k dispozici. Na jaký účel a podle jakého scénáře? To jsou další dvě zásadní otázky, jejichž zodpovězení poodhaluje listopadová Pátá zpráva Evropské komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

A konečně, i vlastní start do roku 2011 byl ve znamení několika významných aktivit, jež přispěly k vyjasnění formování pravidel a principů budoucí Kohezní politiky EU. K nim patří i lednová Zpráva o stavu hospodářství EU, Kohezní fórum, dlouhodobější dopad vykáží aktivity právě zahájeného maďarského předsednictví. V průběhu počátku jara pak členské státy předloží Evropské komisi aktualizaci svých pozic k tomuto tématu a přibližně do poloviny roku bychom měli znát návrh střednědobého finančního rámce EU a legislativní návrhy k jednotlivým kapitolám budoucího rozpočtu EU, samozřejmě včetně kohezní politiky.

Zamyslíme-li se nad tím, jaký je hlavní přínos 5. kohezní zprávy, musíme zdůraznit především mimořádně hodnotnou analytickou část – se zdůrazněním trendů hospodářského, sociálního a územního vývoje, dávající do souvislosti národní politiky a kohezi, ostatní politiky EU a kohezní politiku i vlastní dopady kohezní politiky. Je konstatováno, že kohezní politika

– byť v různé míře – přispěla sblížení rozdílů mezi regiony a současně k dynamice celé Unie.

5. kohezní zpráva současně zdůrazňuje spjatost se Strategií EU 2020 a s respektováním situace ve veřejných financích. Přináší již výše zmíněný nový termín, který bude v následujícím období poprvé silně akcentován: kondicionalitu (jako snahu potrestat chronické hříšníky a prostřednictvím výkonnostní rezervy a prémie bonifikovat ty, kteří dodržují pravidla a chovají se disciplinovaně). Ve Zprávě je dále kladen důraz na posílení účinného využívání finančních prostředků věnovaných na kohezní politiku a na využívání nových inovativních finančních nástrojů, zdůrazňujících prvek návratnosti. Podtrhuje současně i silný akcent na přeshraniční charakter kohezní politiky.

Velmi zásadním způsobem by se mělo posílit strategické plánování, s cílem zvýšit přínosy kohezní politiky prostřednictvím nově využívaných nástrojů. Jednoduše – spočívá to především ve snaze zavést tvrdé rozpočtové omezení a mít jasně determinovaný strategický rámec. Současně by mělo dojít k významné redukci prioritních oblastí, jež by měla kohezní politika podporovat – tento problém je řešen prostřednictvím zvýšení tematické koncentrace, jež by se měla soustředit na malý počet priorit, které by flexibilně odrážely specifické problémy zemí a regionů.

Zásadním způsobem by mělo dojít k posílení hodnocení, výkonů a výsledků. Silný akcent bude kladen na měřitelnost cílů a ukazatelů výsledků, měl by být uplatněn integrovaný přístup pro jednotlivé oblasti podpory. Současně by se měl zjednodušit vlastní výkon souvisejících procedur a finanční řízení. Právě tyto oblasti, společně s podporou využívání nových finančních nástrojů a zesíleným důrazem na územní soudržnost, představují předpokládaný výčet novinek, s nimiž se v budoucím programovacím období při využívání nástrojů Kohezní politiky EU setkáme. K těm dalším patří zesílený přeshraniční rozměr kohezní politiky, včetně řešení specifických problémů měst a urbánních aglomerací, makroregionální strategie, nejruznější formy partnerství a posílená flexibilita.

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy Grantika ČS a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
ROP Jihozápad	Oblast podpory 1.1: Modernizace regionální silniční sítě	Kraje, Organizace zřizované nebo zakládané kraji	25.3.2011
	Oblast podpory 1.5: Rozvoj místních komunikací	Obce, Dobrovolné svazky obcí, Organizace zřizované nebo zakládané obcemi	25.3.2011
	Oblast podpory 2.2: Rozvojové projekty spádových center	Obce, Organizace zřizované nebo zakládané oprávněnými obcemi	25.3.2011
ROP Severozápad	Oblast podpory 3.2: Rozvoj dopravní obslužnosti regionu	Kraje, Obce nebo města do 49 999 obyvatel, Organizace zřízené či založené obcí do 49 999 obyvatel nebo krajem, Dobrovolné svazky obcí, Nestátní neziskové organizace, Podnikatelské subjekty (právnícké a fyzické osoby)	31.3.2011
	Oblast podpory 4.1: Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu	Kraje, Obce, Organizace zřízené či založené obcí nebo krajem, Dobrovolné svazky obcí, NNO (pouze v případě projektů s dopadem na obec nad 2000 obyvatel), Organizační složky státu, Zájmová sdružení právnických osob s delší než dvouletou účetní historií, Podnikatelské subjekty s delší než dvouletou účetní historií (právnícké a fyzické osoby)	31.3.2011
	Oblast podpory 4.3: Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu	Kraje, Obce, Organizace zřízené či založené obcí nebo krajem, Dobrovolné svazky obcí, NNO (pouze v případě projektů s dopadem na obec nad 2000 obyvatel), Organizační složky státu, Hospodářská komora, Zájmová sdružení právnických osob s delší než dvouletou účetní historií, Podnikatelské subjekty s delší než dvouletou účetní historií (právnícké a fyzické osoby)	31.3.2011
	Oblast podpory 5.1: Podpora aktivit spojených s realizací a řízením ROP	Regionální rada regionu soudržnosti (řídící orgán ROP)	30.12.2011
Integrovaný operační program	Oblast intervence 3.2: Služby v oblasti veřejného zdraví (aktivita A)	Příspěvkové organizace zřizované nebo zakládané Ministerstvem zdravotnictví (dále jen PO MZ ČR), Organizace zřizované nebo zakládané Ministerstvem obrany, Organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, Právnícké osoby poskytující veřejnou službu v oblasti zdravotní péče	16.3.2011
ROP Moravskoslezsko	Díličí oblast podpory 2.1.1: Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání zaměřením výzvy: Modernizace výuky	Podporovány budou projekty realizované ve středních školách předkládané Moravskoslezským krajem	6.4.2011
OP Vzdělávání pro konkurenci.	Oblast podpory 2.2: Vysokoškolské vzdělávání	Vysoké školy	25.11.2011

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte naše specialisty z EU Office ČS (EU_office@csas.cz; 261 07 3484 nebo 261 07 3308).

eDotace.cz

Připravované výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	Specifikace výzvy	Vyhlášení
OP Životní prostředí	Oblast podpory 1.3: Omezování rizika povodí	II-III/2011
	Oblast podpory 4.1: Zkvalitnění nakládání s odpady	II-III/2011
	Oblast podpory 4.2: Odstraňování starých ekologických zátěží - nebudou přijímány projekty inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit pro výběr nejzávažněji kontaminovaných míst k sanaci	II-III/2011
	Oblast podpory 6.1: Implementace a péče o území soustavy Natura 2000	II-III/2011
	Oblast podpory 6.2: Podpora biodiverzity	II-III/2011
	Oblast podpory 6.3: Obnova krajinných struktur	II-III/2011
	Oblast podpory 6.4: Optimalizace vodního režimu krajiny - ale nebude podpořeno zpracování studií podélných revitalizací a opatření k ochraně proti vodní a větrné erozi	II-III/2011
	Oblast podpory 6.5: Podpora regenerace urbanizované krajiny	II-III/2011
	Oblast podpory 6.6: Prevence sesuvů a skal. řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírod. zdrojů včetně zdrojů podzemní vody	II-III/2011
Program rozvoje venkova	Zahájení činnosti mladých zemědělců	II-III/2011
	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	II-III/2011
	Diverzifikace činností nezemědělské povahy	II-III/2011
OP LZZ	Oblast podpory 3.3: Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce - GP	III/2011
	Oblast podpory 3.4: Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života - GP	III/2011
OP Životní prostředí	Podoblast podpory 3.1.1: Výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla využívajících OZE	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.2: Výstavba a rekonstrukce zdrojů elektřiny využívajících OZE - nebudou přijímány žádosti zaměřené na instalace fotovoltaických systémů pro výrobu elektřiny a výstavbu elektráren spalujících biomasu	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.3: Výstavba a rekonstrukce zdrojů pro kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla využívajících OZE	III-IV/2011
	Podoblast podpory 3.1.4: Realizace úspor energie - žádosti do podoblasti podpory 3.2.1 nebudou přijímány samostatně, ale pouze podané v kombinaci s podoblastí podpory 3.1.1	III-IV/2011
OPPI	Oblast podpory 3.1: Úspory energie a obnovitelné zdroje energie - Ekoenergie	III/2011
OP LZZ	Oblast podpory 2.1: Posílení aktivních politik zaměstnanosti - GP	1Q 2011
ROP Jihovýchod	Oblast podpory 3.1: Rozvoj urbanizačních center - IPRM Brna a Jihlavy	1Q 2011
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	Oblast podpory 1.2: Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	1Q 2011
	Oblast podpory 2.2: Vysokoškolské vzdělávání	1Q-XII/2011
	Oblast podpory 2.4: Partnerství a sítě	1Q-XII/2011
	Oblast podpory 3.1: Individuální další vzdělávání	1Q 2011
	Oblast podpory 3.2: Podpora nabídky dalšího vzdělávání	1Q 2011
	Oblast podpory 2.1: Vyšší odborné vzdělávání	1Q-3Q 2011
ROP Severozápad	Oblast podpory 3.1: Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu	IV-VI/2011
OPPI	Oblast podpory 2.2: Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb - program ICT v podnicích	VI/2011

Kompletní přehled připravovaných výzev naleznete zde:

http://www.edotace.cz/gallery/1/566-strucny_prehled_vybranych_dotacnich_vyzev_pripavovanych_od_unora_2011.pdf

Dotační poradna

Z naší praxe dotačních poradců dobře víme, že stejně náročné jako získání požadované dotace ve smyslu schválení předložené žádosti o dotaci poskytovatelem dotace bývá její udržení po celou dobu realizace projektu a také po jeho skončení, po dobu stanovenou pravidly dotačního programu. Prvním krokem po schválení žádosti o dotaci na cestě k jejímu skutečnému získání a udržení bývá správná realizace výběru dodavatelů pro realizaci projektů, obecně označovaná jako zadávací či výběrová řízení.

JAK O ZÍSKANOU DOTACI NEPŘIJÍT?

Výběr vhodného dodavatele

Realizace výběrových řízení v rámci projektu je jednou z podstatných povinností každého žadatele o dotaci.

Každý žadatel o dotaci má již při podávání žádosti představu nejen o tom, co chce z případné dotace pořídit, ale také o tom, kdo je schopen plánované technologie, služby či stavební práce dodat. Výběr dodavatelů, kteří se mají podílet na realizaci dotovaného projektu, však podléhá pravidlům dotačního programu, ze kterého je dotace požadována. Pokud by žadatel o dotaci pořídil předmět dotace od vytipovaných dodavatelů, aniž by dal možnost i případným dalším dodavatelům v rámci určitého více či méně formálně náročného výběrového řízení je více než pravděpodobné, že o již schválenou dotaci přijde. Jak takové situaci předejít a čerpání dotace špatným výběrem dodavatelů neohrozit?

Nejprve si položme otázku, proč jsou žadatelé o dotaci vůbec povinni výběrová řízení v rámci svých projektů provádět.

Je to zejména proto, že poskytnutí dotace či jiné formy veřejné podpory je poskytnutím veřejných prostředků, peněz z kapsy daňových poplatníků. Na tyto prostředky by žadatelé o dotace jiným způsobem nedosáhli, neměli by na ně nárok. Zjednodušeně bychom tuto situaci mohli označit termínem „něco za něco“. Chcete získat dotaci? Musíte ji využít k účelu, ke kterému je určena, prokazatelným způsobem, hospodárně a za současného splnění všech dalších podmínek konkrétního dotačního programu.

Prostřednictvím provedení výběrových řízení má být zajištěno transparentní, efektivní a hospodárné využití poskytnutých veřejných prostředků. Na druhou stranu je zřejmé, že míra formálnosti a s tím spojené administrativní náročnosti výběrových řízení by měla být jiná u žadatelů z oblasti veřejné správy a jiná u žadatelů z řad podnikatelských subjektů.

Formální náročnost výběrových řízení

Pravidla pro výběrová řízení by se měla svou formálností a administrativní náročností lišit především dle povahy subjektu, kterému je dotace poskytována, a dle procentuální výše prostředků poskytnutých z veřejných zdrojů. Formálnější pravidla by se obecně měla vztahovat na subjekty veřejné správy (obce, města, kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace apod.), které hospodaří s veřejnými prostředky, a na nestátní neziskové organizace, u nichž může míra získané dotace na projekt činit až 100 % užitelných nákladů. Na druhou stranu postupy pro podnikatelské subjekty (živnostníky, obchodní společnosti apod.), obzvláště pokud míra poskytnuté dotace na jejich projekt nepřekročí 50 % užitelných nákladů, by měly být formálně a administrativně méně náročné, tak aby postupy pro výběr dodavatelů byly nejen transparentní a nediskriminační, ale také efektivní a co nejhospodárnější.

Opět je třeba připomenout, že nedodržení podmínek dotačního programu pro výběr dodavatelů povede k nečerpání dotace či k povinnosti již čerpanou dotaci spolu s vyměřeným penále vrátit.

Zdroje informací o výběrových řízeních

Každý žadatel o dotaci, který chce projekt úspěšně realizovat, se bezpodmínečně musí podrobně seznámit s pravidly výběru dodavatelů v rámci příslušného dotačního programu.

Základní pravidla a informace pro realizaci výběrových řízení naleznou žadatelé v příručkách pro žadatele či příjemce. Tyto příručky jsou pro žadatele stěžejním orientačním materiálem, který obsahuje podrobné informace o podmínkách účasti v programu. Nejrychleji bývají k dispozici na internetových stránkách vyhlašovatelů programů.

Druhy výběrových řízení

Zásadně lze konstatovat, že výběrová řízení můžeme rozdělit do dvou základních kategorií, a to na výběrová řízení, která musí být realizována v celém rozsahu podle platného zákona o veřejných zakázkách (v současné době je to zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů), a výběrová řízení „zjednodušená“, realizovaná mimo režim zákona o veřejných zakázkách. Při realizaci zjednodušených výběrových řízení žadatelé postupují podle pravidel popsanych v příručkách konkrétních dotačních programů.

Výběrová řízení podle zákona o veřejných zakázkách

Abychom správně určili, zda bude žadatel o dotaci při zadávání zakázek v rámci svého projektu postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, musíme nejprve posoudit osobní povahu žadatele. S jistou dávkou zjednodušení pro oblast dotací můžeme konstatovat, že podle zákona o veřejných zakázkách musí zadávat zakázky v rámci svých projektů tyto žadatelé:

- veřejní zadavatelé, což jsou především jednotky územní samosprávy (obce, města, kraje) a jejich příspěvkové organizace a také jiné právnické osoby založené k uspokojování veřejného zájmu, které jsou navíc převážně financovány nebo právně či fakticky ovládnuty státem, obcí, městem nebo krajem (např. správa lesů, svoz odpadů, vzdělávání apod., bez ohledu na jejich právní formu),
- dotovaní zadavatelé, což jsou právnické nebo fyzické osoby, které zadávají zakázku dotovanou z veřejných zdrojů z více než 50 %, ovšem pouze v případě, kdy zadávají zakázku na stavební práce překračující stanovený finanční limit (dle platného zákona o veřejných zakázkách tento limit činí 125.451.000 Kč bez DPH) nebo zakázku na služby související s výše uvedenou stavební zakázkou překračující stanovený finanční limit (4.997.000,- Kč bez DPH),
- sektoroví zadavatelé, což jsou osoby podnikající v oblasti plynárenství, teplárenství, elektroenergetiky, vodárenství,

veřejných dopravních sítí a poštovních služeb na základě speciálního oprávnění.

Konkrétní postup pro zadání zakázky (druh výběrového řízení) pak žadatel volí v rámci mantinelů, které jsou nastaveny zákonem o veřejných zakázkách. Zvolený postup musí být žadatelem beze zbytku dodržen pod hrozbou sankce ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, popř. nečerpání či krácení dotace. Pokud však žadatel nespadá pod žádnou z výše uvedených kategorií, nemusí při výběru dodavatelů postupovat podle zákona o veřejných zakázkách.

Výběrová řízení mimo režim zákona o veřejných zakázkách

Výběrová řízení zjednodušená (ve smyslu mimo režim zákona o veřejných zakázkách) podle pravidel dotačních programů jsou povinni realizovat všichni žadatelé o dotace, kteří nespádají do režimu zákona o veřejných zakázkách. Z praktického hlediska se nejčastěji jedná o podnikatelské subjekty.

Konkrétní postupy se mohou lišit program od programu, většinou však výběrové řízení probíhá formou přímé výzvy k podání nabídek více potenciálním dodavatelům, u nichž je předpoklad splnění zakázky, nebo zveřejnění oznámení o úmyslu zadat určitou zakázku příručkou stanoveným způsobem (např. v rámci OPPI se zakázky nad 500.000,- Kč bez DPH povinně zveřejňují v obchodním věstníku po dobu minimálně 30 dnů). Výběr nejvýhodnější nabídky pak provede žadatel nebo jím pověřená komise na základě předem stanovených kritérií uvedených ve výzvě k podání nabídky či v zadávací dokumentaci k zakázce.

Nejčastější chyby

Na základě našich zkušeností můžeme upozornit na tyto nejčastější chyby, kterých se žadatelé v rámci provádění výběru dodavatelů na realizaci svých projektů dopouštějí.

Neprovedení výběrového řízení

Jednou z vůbec nejčastějších chyb žadatelů je neprovedení jakéhokoliv výběrového řízení. Příčiny neprovedení výběrového řízení mohou pramenit z neznalosti či nedostatečné informovanosti žadatele o jeho povinnostech nebo v horším případě ze snahy žadatele se těmito povinnostem vyhnout. Žadatelé se poměrně často snaží zakázky v rámci svých projektů uměle rozdělovat tak, aby snížili jejich předpokládanou hodnotu a nenaplnili tak finanční limit, od kterého jsou povinni výběrové řízení realizovat.

Nedodržení základních zásad výběrových řízení

Jak již bylo výše zmíněno, základními pilíři, na kterých je zadávání zakázek financovaných z veřejných zdrojů postaveno, jsou transparentnost, rovný přístup k účastníkům, nediskriminace a celková efektivita a hospodárnost procesu výběru. Tyto zásady musejí být dodrženy vždy. Jejich nedodržením pozbývá celý proces výběru smysl, nemůže totiž být dosaženo výběru ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

Porušení základních zásad zadávání může mít ze strany žadatelů nejrůznější podobu, níže uvádíme pouze ta nejzávažnější a často se opakující:

- Neposkytnutí stejného rozsahu informací o předmětu plnění všem potenciálním dodavatelům (tím, že žadatel poskytne jednotlivým dodavatelům odlišné informace o zakázce, zajistí určitým dodavatelům neoprávněnou výhodu oproti ostatním).
- Neoprávněné omezení účasti určitých dodavatelů nastavením neodůvodněně přísných podmínek účasti.
- Vyhodnocení nabídek v rozporu s kritérii uvedenými v zadání volbou odlišného způsobu hodnocení než bylo původně dodavatelům oznámeno nebo neoprávněným zvýhodněním určitých dodavatelů.
- Stanovení nejasných podmínek zadání připouštějící různý výklad a podání vzájemně neporovnatelných nabídek.

Volba špatného druhu výběrového řízení

Z hlediska počtu se tato chyba žadatelů nevyskytuje až tak často, ovšem čas od času k ní dochází. Žadatel v tomto případě zvolí druh výběrového řízení v rozporu se svojí povahou z hlediska zákona (např. pokud zadává zakázku, která spadá do režimu zákona o veřejných zakázkách zjednodušeným způsobem podle pravidel uvedených v příručce, nebo když zadává zakázku překračující stanovený finanční limit méně formálním způsobem, než zákon či pravidla dotačního programu vyžadují, tj. kupříkladu tehdy, pokud je nadlimitní zakázka zadávána způsobem pro zakázku podlimitní).

Další chyby při zadávání zakázek

Další chyby, kterých se žadatelé často dopouštějí, a na které bychom rádi upozornili, jsou následující:

- nedodržení stanovených lhůt je poměrně častým prohřeškem žadatelů při výběru dodavatelů (např. nedodržení minimální lhůty pro podání žádosti o účast či lhůty pro podání nabídek),
- směšování kvalifikačních předpokladů a hodnotících kritérií (kvalifikační předpoklady, kterými mohou být například referenční zakázky, slouží pro ověření způsobilosti dodavatele realizovat předmět zakázky, zatímco hodnotící kritéria se musí vztahovat k samotné nabídce, mohou jimi být např. termín dodání, kvalita a technická úroveň nabízeného plnění, záruční a pozáruční servis atd.).

Závěr

Je potřeba mít neustále na paměti, že povinnost správně realizovat výběr dodavatelů v rámci projektu je jednou z důležitých povinností žadatelů o dotaci a porušení zákonem či pravidly dotačního programu stanovených pravidel může vést ke zmaření snahy dotaci skutečně čerpat. Doporučujeme tedy všem žadatelům o dotaci podrobně se seznámit s pravidly pro výběr dodavatelů a tato pravidla beze zbytku respektovat.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	X-10	XI-10	XII-10	X-10	XI-10	XII-10
Belgie	2,9	1,0	-3,1	2,2	-2,9	0,5	8,3	8,2	8,1	3,1	3,0	3,4
Bulharsko	6,2	6,0	-5,0	-26,8	-24,0	-9,4	10,0	10,1	10,1	3,6	4,0	4,4
ČR	6,1	2,5	-4,8	-3,2	-0,7	-1,1	7,2	7,4	7,7	1,8	1,9	2,3
Dánsko	1,7	-0,9	-4,9	1,5	2,2	4,0	7,9	8,0	8,2	2,4	2,5	2,8
Německo	2,5	1,3	-5,0	7,6	6,7	4,9	6,6	6,6	6,6	1,3	1,6	1,9
Estonsko	7,2	-3,6	-14,1	-17,8	-9,4	4,6	n/a	n/a	n/a	4,5	5,0	5,4
Irsko	6,0	-3,0	-7,5	-5,3	-5,2	-2,9	13,9	13,9	13,8	-0,8	-0,8	n/a
Řecko	4,5	2,0	-2,0	-14,4	-14,6	-11,2	n/a	n/a	n/a	5,2	4,8	5,2
Španělsko	3,6	0,9	-3,6	-10,0	-9,7	-5,4	20,6	20,4	20,2	2,3	2,2	2,9
Francie	2,3	0,4	-2,2	-1,0	-2,3	-2,2	9,7	9,7	9,7	1,8	1,8	2,0
Itálie	1,5	-1,3	-5,0	-2,4	-3,4	-3,2	8,7	8,6	8,6	2,0	1,9	2,1
Kypr	5,1	3,6	-1,7	-11,7	-17,5	-8,3	7,1	7,2	7,3	3,2	1,7	1,9
Lotyšsko	10,0	-4,6	-18,0	-22,3	-13,0	9,4	n/a	n/a	n/a	0,9	1,7	2,4
Litva	9,8	2,8	-15,0	-14,5	-11,9	3,8	n/a	n/a	n/a	2,6	2,5	3,6
Lucembursko	6,5	0,0	-3,6	9,7	5,3	5,6	4,7	4,8	4,9	2,9	2,5	3,1
Maďarsko	1,0	0,6	-6,3	-6,6	-7,0	0,2	11,2	11,4	11,7	4,3	4,0	4,6
Malta	3,8	2,1	-1,9	-6,1	-5,6	-3,9	6,4	6,2	6,2	2,2	3,4	4,0
Nizozemí	3,6	2,0	-4,0	8,7	4,8	5,4	4,4	4,4	4,3	1,4	1,4	1,8
Rakousko	3,5	2,0	-3,6	3,6	n/a	n/a	4,8	4,9	5,0	2,0	1,8	2,2
Polsko	6,8	5,0	1,7	-4,7	-5,1	-1,6	9,8	9,9	10,0	2,6	2,6	2,9
Portugalsko	1,9	0,0	-2,7	-9,4	-12,0	-10,3	11,0	10,9	10,9	2,3	2,2	2,4
Rumunsko	6,3	7,3	-7,1	-13,4	-11,6	-4,5	n/a	n/a	n/a	7,9	7,7	7,9
Slovinsko	6,8	3,5	-7,8	-4,8	-6,2	-1,0	7,6	7,6	7,8	2,1	1,6	2,2
Slovensko	10,6	6,2	-4,7	-5,7	-6,6	-3,2	14,5	14,5	14,5	1,0	1,0	1,3
Finsko	4,9	1,2	-7,8	4,3	3,1	1,3	8,1	8,1	8,1	2,3	2,4	2,8
Švédsko	2,5	-0,2	-4,9	8,4	9,5	7,3	8,1	7,8	7,8	1,6	1,7	2,1
Velká Británie	2,6	0,5	-4,9	-2,7	-1,5	-1,3	7,8	n/a	n/a	3,2	3,3	n/a
EU	2,9	0,8	-4,2	-1,0	-1,9	-1,1	9,6	9,6	9,6	2,3	2,3	2,6

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Belgie	-0,3	-1,3	-6,0	84,2	89,6	96,2	116,0	115,0	116,0	108,3	111,1	113,9
Bulharsko	1,1	1,7	-4,7	17,2	13,7	14,7	40,0	44,0	n/a	46,2	50,2	52,7
ČR	-0,7	-2,7	-5,8	29,0	30,0	35,3	80,0	81,0	82,0	62,4	72,8	70,6
Dánsko	4,8	3,4	-2,7	27,4	34,2	41,4	123,0	123,0	121,0	137,4	141,2	144,6
Německo	0,3	0,1	-3,0	64,9	66,3	73,4	116,0	116,0	116,0	101,9	103,8	106,4
Estonsko	2,5	-2,8	-1,7	3,7	4,6	7,2	69,0	68,0	64,0	73,1	78,0	75,1
Irsko	0,0	-7,3	-14,4	25,0	44,3	65,5	147,0	133,0	127,0	124,5	127,6	125,0
Řecko	-6,4	-9,4	-15,4	105,0	110,3	126,8	91,0	93,0	93,0	90,7	94,0	97,4
Španělsko	1,9	-4,2	-11,1	36,1	39,8	53,2	105,0	103,0	103,0	92,8	95,4	97,4
Francie	-2,7	-3,3	-7,5	63,8	67,5	78,1	108,0	107,0	108,0	108,1	110,8	114,3
Itálie	-1,5	-2,7	-5,3	103,6	106,3	116,0	104,0	104,0	104,0	102,9	105,6	106,5
Kypr	3,4	0,9	-6,0	58,3	48,3	58,0	93,0	97,0	98,0	88,1	90,5	91,2
Lotyšsko	-0,3	-4,2	-10,2	9,0	19,7	36,7	56,0	56,0	52,0	66,6	72,6	74,8
Litva	-1,0	-3,3	-9,2	16,9	15,6	29,5	59,0	61,0	55,0	60,0	64,7	67,8
Lucembursko	3,7	3,0	-0,7	6,7	13,6	14,5	275,0	280,0	271,0	115,3	119,1	121,3
Maďarsko	-5,0	-3,7	-4,4	66,1	72,3	78,4	62,0	64,0	65,0	66,7	68,1	65,5
Malta	-2,3	-4,8	-3,8	61,7	63,1	68,6	77,0	78,0	81,0	75,5	78,8	81,4
Nizozemí	0,2	0,6	-5,4	45,3	58,2	60,8	132,0	134,0	131,0	101,9	104,0	108,5
Rakousko	-0,4	-0,5	-3,5	59,3	62,5	67,5	123,0	124,0	124,0	102,2	105,1	107,9
Polsko	-1,9	-3,7	-7,2	45,0	47,1	50,9	54,0	56,0	61,0	62,0	69,1	58,6
Portugalsko	-2,8	-2,9	-9,3	62,7	65,3	76,1	78,0	78,0	80,0	85,7	87,0	89,3
Rumunsko	-2,6	-5,7	-8,6	12,6	13,4	23,9	42,0	47,0	46,0	63,8	60,9	57,5
Slovinsko	0,0	-1,8	-5,8	23,4	22,5	35,4	88,0	91,0	88,0	79,0	82,3	85,5
Slovensko	-1,8	-2,1	-7,9	29,6	27,8	35,4	68,0	72,0	73,0	63,2	70,2	73,7
Finsko	5,2	4,2	-2,5	35,2	34,1	43,8	117,0	118,0	113,0	119,9	124,3	126,4
Švédsko	3,6	2,2	-0,9	40,0	38,2	41,9	125,0	122,0	118,0	115,7	114,5	107,0
Velká Británie	-2,7	-5,0	-11,4	44,5	52,1	68,2	116,0	115,0	112,0	112,6	100,1	92,7
EU	-0,9	-2,3	-6,8	58,8	61,8	74,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

